

פרוטוקול משיבת המועצה המינהלית (12/2020)
שהתקיימה בתאריך 09/07/2020 באמצעות אמצעי תקשורת

נוכחים מקרב חברי המועצה: יהושע שמר, יו"ר המועצה המינהלית

אנדרו אביר, המשנה לנגיד הבנק

סגי איתן

אמיר ירון, נגיד הבנק

נעים נג'אר

נוכחים מקרב עובדי הבנק: יוני אתר, יועץ למנכ"ל (למעט בנושא א' בסדר היום)

קייטי זירד, עוזרת למזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית (למעט בנושאים א'2, 3 ו-4 בסדר היום)

חזי כאלו, מנכ"ל הבנק

אילן סוציאנו, עוזר למזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית (למעט בנושא א'2 בסדר היום)

שי רוזנשטוק, המבקר הפנימי (למעט בנושא א'2 בסדר היום)

אסתי שורץ, מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית

טידה שמיר, היועצת המשפטית

נוכחים נוספים בנושאים 3 - 4 בסדר היום:

נאוה אוסטרוב, עוזרת למזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית

נוכחים נוספים בנושא 5 בסדר היום:

שירלי אבנר, עוזרת ליועצת המשפטית

יחיעם ארם, היחידה לניהול סיכונים

ליאור גסנר, מנהל היחידה לניהול סיכונים

אייל זפריני, החטיבה לטכנולוגיית המידע

אייל חדד, הממונה על שיתוף בנתוני אשראי

ענת מורג, היחידה לניהול סיכונים

נוכחים נוספים בנושא 6 בסדר היום:

יוסי פרוור, מנהל אגף משאבי אנוש, החטיבה למשאבי אנוש ומינהל

פנינה קרן, מנהלת החטיבה למשאבי אנוש ומינהל

נוכחים נוספים בנושא 7 בסדר היום:

דימה חוסקי, מנהל יחידת מכרזים והתקשרויות, החטיבה למשאבי אנוש ומינהל

דורון סלובטיצקי, מנהל אגף הרכש, החטיבה למשאבי אנוש ומינהל

נוכחים נוספים בנושא 8 בסדר היום:

כפיר אדרי, מנהל יחידת שירותי מחשוב, החטיבה לטכנולוגיית המידע

ליאור ג'ורג'י, מנהל אגף תשתיות, החטיבה לטכנולוגיית המידע

יעל ואקנין, מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה

סדר היום:

1. אישור פרוטוקולים
2. עדכוני הנגיד והמנכ"ל
3. דוח ביקורת בנושא הרישום החשבונאי בפעילות במטבע חוץ
4. דוח ביקורת בנושא נסיעות לחו"ל
5. ניהול סיכונים – המערכת לשיתוף בנתוני אשראי
6. עדכונים מהוועדה לענייני ביקורת – דיון המשך
7. אישור הרכב ועדות מכרזים
8. בקשה להעברת תקציב
9. שונות

הדיון:

נושא 2 בסדר היום: עדכוני הנגיד והמנכ"ל – חלק א':
נגיד הבנק סקר את ההליך לאיתור חברי הנהלה חדשים.
מנכ"ל הבנק עדכן בנוגע להיערכות הבנק לעבודה במרכז הטכנולוגיה והחירום, והשלכותיה.

נושא 2 בסדר היום: עדכוני הנגיד והמנכ"ל – חלק ב'

עדכוני הנגיד

נגיד הבנק התייחס לרפורמה בתחום הבנקאות הפתוחה, הכלולה בחוק ההסדרים, שתחייב גופים פיננסיים שונים להעביר מידע פיננסי על לקוחות, בהסכמתם, לגופים טכנולוגיים חדשניים (פינטקים), כדי שאלה יוכלו לייעץ ללקוחות כיצד להתנהל נכון יותר בהיבט הפיננסי. זאת על גבי פלטפורמת API (Application Programming Interface). הנגיד אמר כי בנק ישראל דורש כי בין הגופים שיחויבו להעביר את המידע ייכללו גם המוסדיים וחברי הבורסה. הנגיד הצביע על חוסר הסימטריה בדרישות הרגולטוריות מה-API לעומת אלה מהמערכת לשיתוף בנתוני אשראי, שהן מחמירות בהרבה, למשל בתחום ההגנה על הפרטיות.

נגיד הבנק התייחס גם להצעת החוק של ח"כ משה גפני למחוק מהמערכת לשיתוף בנתוני אשראי את הנתונים שנאספו בתקופת משבר הקורונה, וכן שהנתונים אשר נאספו במערכת בתקופה זו והועברו ללשכות האשראי לא יישמשו בהערכת דירוג האשראי של לוויים. הנגיד אמר כי בנק ישראל הבהיר לחבר הכנסת כי מחיקת הנתונים מהמערכת היא מהלך בלתי הפיך שייצור חוסר רציפות בנתונים ויפגע ביכולת לנתח נכונה את מצב הלוויים, ובכך גם ביכולתה של המערכת לשמש למטרות שלשמה היא נועדה. הנגיד אמר כי במקום למחוק את הנתונים אפשר לא להביא בחשבון מידע שלילי שמקורו במשבר הקורונה. הנגיד הוסיף כי שתי החקיקות הללו עשויות לפגוע בהיקף השימוש במערכת.

עדכוני המנכ"ל

משבר הקורונה

מנכ"ל הבנק דיווח על עובד ראשון שאובחן כחולה קורונה. לדבריו, מיד לאחר קבלת הדיווח נערך בבנק תחקיר אפדמיולוגי מקיף שאיפשר לזהות במהירות את הגורמים – מהבנק ומחוצה לו – שבאו במגע עם אותו עובד בין כותלי הבנק, ליידע אותם ולשלוח אותם לבידוד. המנכ"ל גם דיווח על מספר העובדים המצויים בביתם בבידוד. הוא הדגיש כי הפעולות שבהם נוקט הבנק כדי להגן על עובדיו ולאפשר את הרציפות התפקודית של הבנק הן מחמירות אפילו מאלה שבהן הוא מחויב במסגרת התו הסגול. זאת מפני שכוח האדם בבנק הוא מצומצם יחסית וכולל קבוצות של עובדים בפונקציות קריטיות. המנכ"ל הוסיף כי הבנק מגבש פתרון לעבודה ב"קפסולות", אשר ייושם בקרוב, כדי להקטין את סיכון ההדבקה בתוך יחידות הבנק. העובדים יחולקו לקבוצות שיעבדו לסירוגין מהבית וממשרדי הבנק וגם יחולקו בין האתרים השונים של הבנק.

חבר מועצה הציע להקפיד על שמירת מרחק ביטחון בין עובדים בזמן פעילות שבמהלכה הם חייבים להסיר את מסכות המגן, למשל בארוחות ובאירועים חברתיים שבהם נהוג להגיש תקרובת.

מנכ"ל הבנק ציין כי הבנק נוהג הקפדה יתרה בשמירה על מרחק בין עובדים בחדר האוכל. לדבריו, עובדי הבנק, ככלל, מקיימים את ההנחיות שנועדו לשמור על בריאותם, ומקפידים בעיקר למלא את אלה הקשורות לדיווח על מגע שלהם או של מי מבני משפחתם המתגוררים עמם, עם חולה מאומת.

פרויקט הבינוי

המנכ"ל דיווח כי הבנק נערך לאכלס את מרכזו הטכנולוגיה והחירום, לאחר שקיבל לחזקתו את הקומות העליות של המבנה. המנכ"ל אמר שלדעתו המבנה בנוי בסטנדרט גבוה מאוד, גם בהיבט האסתטי. הוא דיווח גם על התקדמות במגעים שמקיים מנהל חברת הבקרה, בשם הבנק, עם הקבלן בנוגע לדרישות הכספיות של שני הצדדים, ועל כוונת הבנק להעביר לקבלן תשלום מידי, בהתאם לאבני הדרך שבהסכם, לאחר שהתקבלה הסכמתם של מנהל חברת הבקרה ושל המחלקה המשפטית.

מטבע

מנכ"ל הבנק דיווח על הבאת משלוח של שטרות כסף מחוץ לארץ ועל משלוחים נוספים הצפויים השנה.

דוח הממונה על השכר

מנכ"ל הבנק מסר כי בדוח האחרון של הממונה על השכר במשרד האוצר, שהתפרסם לאחרונה, היו הנתונים הנוגעים לבנק ישראל מתונים בהרבה מאלה שפרסמו בדוח הקודם, ולכן גם ההזדויות / תקשורת שלהם היה מתון.

המערכת לשיתוף בנתוני אשראי

מנכ"ל הבנק דיווח כי בבנק נערכת התייעצות, שבה שותפה גם המחלקה המשפטית, למימוש האופציה האחרונה בהתקשרות עם משרד KPMG לקבלת שירותי ייעוץ עבור המערכת, כשבמקביל הבנק נערך להליך מכרזי בנושא. לדבריו, סיום ההתקשרות עם המשרד בעת הזאת עשוי לפגוע בתפעול המערכת.

חבר מועצה שאל אם שירותי הייעוץ שהבנק מקבל מהמשרד כוללים גם סיוע בטיפול בפניות הציבור בקשר למערכת.

המנכ"ל השיב כי תחום זה מטופל כמעט לחלוטין על ידי עובדי הבנק, וכי שירותי הייעוץ הם בתחום הבקרה על לשכות האשראי ובתחום אבטחת המידע.

נושא 1 בסדר היום: אישור פרוטוקולים

המועצה דנה בטיוטות הפרוטוקולים משיבותיה שהתקיימו ב- 16 בינואר 2020, ב- 2 בפברואר 2020, ב- 19 במרץ 2020, ב- 29 במרץ 2020, ב- 23 באפריל 2020 וב- 7 במאי 2020.

החלטות:

המועצה מאשרת את הפרוטוקולים משיבותיה שהתקיימו ב- 16 בינואר 2020, ב- 2 בפברואר 2020, ב- 19 במרץ 2020, ב- 29 במרץ 2020, ב- 23 באפריל 2020 וב- 7 במאי 2020.

נושא 3 בסדר היום: דוח ביקורת בנושא הרישום החשבונאי בפעילות במטבע חוץ

מצורפת תמצית של דוח ביקורת בנושא הרישום החשבונאי בפעילות במטבע חוץ (נספח א')

חבר מועצה, המשמש כיו"ר הוועדה לענייני ביקורת, דיווח כי הוועדה דנה בדוח הביקורת שעיקרו הוא הממשק בין הפעולות המבוצעות על ידי חטיבת השווקים, המנהלת את הפעילות במטבע חוץ, לבין הרישום החשבונאי בספרי הבנק, המבוצע במחלקת חות"ם. הביקורת העלתה מספר ממצאים שרק אחד מהם הוא בדרגת חשיבות גבוהה – שחלק מהרישום החשבונאי כרוך בהתערבות ידנית. חבר המועצה ציין כי אומנם כל המלצות הביקורת מקובלות על המבוקרים, אלא שהיישום של חלק מהן יידחה עד לאחר

שדרוג מערכות בבנק, שעשוי להתבצע רק במהלך השנה הבאה או בזו שאחריה. הוא ציין כי הוועדה הסכימה לכל המלצות הביקורת הכלולות בדוח, ובהן ההמלצה ליישם פתרון טכנולוגי שנותן מענה לסיכון החשיפה הנובע מהרישום הידני.

החלטות:

המועצה מאשרת את ההמלצות הכלולות בדוח ביקורת בנושא הרישום החשבוני בפעילות במטבע חוץ.

נושא 4 בסדר היום: דוח ביקורת בנושא נסיעות לחו"ל

מצורפת תמצית של דוח ביקורת בנושא נסיעות לחו"ל (נספח ב')

יו"ר הוועדה לענייני ביקורת אמר שדוח הביקורת מתמקד בתהליכי העבודה ובאמצעי הבקרה הקשורים בתכנון וביצוע נסיעות לחו"ל של עובדי בנק ישראל בדרגים שונים. הנתונים בדוח התייחסו לשנים 2017 ו-2018, ובאופן חלקי גם ל-2019. הדוח מפרט 22 המלצות שסווגו, לפי נושאים, ברמת חשיבות בינונית או נמוכה. עיקר הליקויים הם בעלי אופי טכני כגון: היעדר דיווח מתאים, רישום שגוי או היעדר עדכון של פרטי הנסיעה בפועל לעומת התכנון. חבר המועצה ציין כי כל חטיבה מתבקשת להגיש תוכנית שנתית של נסיעות, וזו כמובן עשויה להשתנות במהלך השנה מכורח הנסיבות. הביקורת מצאה כי לא כל התוכניות השנתיות הוגשו כנדרש, ונמצאו פערים בין התוכניות לבין הביצוע בפועל, הן במספר הנסיעות והן בעלותן. עם זאת, נמצא כי לא הייתה חריגה מתקציב הנסיעות השנתי של הבנק.

חבר המועצה הציע שהבנק ינצל את העובדה שאין לפי שעה נסיעות לחו"ל בגלל משבר הקורונה (ולא ברור מתי הן יתחדשו) כדי לתקן את הליקויים. הוא ביקש שהבנק יציג למועצה את הנהלים והתקנונים הקשורים לנסיעות לחו"ל.

יו"ר הוועדה לענייני ביקורת ציין כי בשנת 2018 חל גידול מסוים במספר הנסיעות לחו"ל בהשוואה ל-2017, ואמר כי על הבנק לוודא שרק הנסיעות ההכרחיות לתפקוד התקין של הבנק יצאו לפועל.

חבר המועצה הקודם אמר שכל נסיעה צריכה להיות מאושרת הן על ידי הממונה הישיר של העובד והן על ידי מנהל החטיבה. הוא ביקש שהבנק יציג למועצה דיווח שנתי מפורט על הנסיעות של עובדיו לחו"ל. זאת כדי שהמועצה תוכל לוודא שהתהליכים בבנק של אישור נסיעות לחו"ל הם תקינים ובהתאם לכללים ולנהלים.

מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית הסבה את תשומת לב חברי המועצה לאחת ההמלצות בדוח הביקורת הנוגעת למועצה: "יש להציג את המדיניות ואת ההוראות הייחודיות הנוגעות לחברי הנהלה, לדיון ולאישור המועצה המנהלית". היא ציינה כי יישום ההמלצה הוא באחריות לשכת המנכ"ל אשר מסר כי הנושא יילמד והחלטה תתקבל עד 31 בדצמבר 2020.

חבר המועצה הקודם אמר שההמלצה עולה בקנה אחד עם הצורך הכללי במדיניות, נהלים, בקרה ואכיפה בקשר לנסיעות לחו"ל בבנק, ועם בקשתו כי המועצה תקבל דיווח תקופתי בנושא.

החלטות:

1. המועצה מאשרת את ההמלצות הכלולות בדוח ביקורת בנושא נסיעות לחו"ל.
2. המועצה מבקשת להציג לה את התקנונים והנהלים הקשורים לנסיעות לחו"ל, ולקבל דיווח שנתי מפורט.

נושא 5 בסדר היום: ניהול סיכונים – המערכת לשיתוף בנתוני אשראי

עובדת היחידה לניהול סיכונים ציינה כי סקר הסיכונים נערך בעזרת יועץ חיצוני. היא הפנתה את חברי המועצה לפרק 4 בסקר: חשיפה משפטית של בנק ישראל כתוצאה מפעילות מאגר נתוני אשראי, וציינה כי החשיפה המשפטית נחלקת לשלושה היבטים: (1) חוק וחקיקה – סיכון לאי עמידה של בנק ישראל בהוראות שונות של חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016, לצד צורך בתיקוני חקיקה רבים כדי להבטיח את השימושיות במערכת ואת השגת מטרותיה כפי שנקבעו בחוק. סיכון זה הוגדר כגבוה מאוד. (2) הסכמים והתקשרויות –^{1*} (3) חשיפה לתביעות – פעילות המערכת חושפת את בנק ישראל לתביעות של אזרחים מסיבות שונות כגון: מפני שעשויה להיות לו השפעה שלילית חזקה על דרוג האשראי של אזרחים הרשומים בה; בגלל ליקויים שמקורם בצדדים שלישיים – מידע שגוי שמזרימים מקורות מידע למערכת; התנהלות לא תקינה של לשכות האשראי. עובדת היחידה לניהול סיכונים הזכירה כי בנק ישראל בעצמו הוא מקור מידע למאגר לפי החוק – בדבר היות לקוח מוגבל או לקוח מוגבל חמור, בהתאם לחוק שיקים ללא כיסוי. לדבריה, בגלל החשיפה הפוטנציאלית למספר גבוה מאוד של תביעות הוגדר סיכון זה כגבוה מאוד.

עובדת היחידה לניהול סיכונים ציינה כי בסך הכל זהו 27 סיכונים הקשורים למערכת, ואלה חולקו ל-7 קבוצות של סיכונים-על, שחלקן הוגדרו גם בסקר הסיכונים הכללי של הבנק. 6 סיכונים מתוך ה-27 הוגדרו כגבוהים מאוד, בפני שהבקות אינן מספקות.

מנהל היחידה לניהול סיכונים אמר שסקר הסיכונים הנדון נערך על בסיס זיהוי תהליכים מלמטה כלפי מעלה (bottom up). לאחר זיהוי הסיכונים נערכה השוואה עם רשימת הסיכונים העיקריים בבנק ישראל (Top Ten) כדי לוודא שכל הסיכונים המהותיים זהו. עובדי היחידה, בסיועו של היועץ החיצוני, הגדירו לאחר דיונים עם הגורמים הרלוונטיים בבנק, ובהם הממונה על השיתוף בנתוני אשראי וממלא מקום מנהלת המאגר, מפת סיכונים מוסכמת.

חבר המועצה שיבח את הסקר ואמר כי הוא מקיף וממצה. הוא שאל אם ההמלצות הכלולות בו מיושמות, כאשר יש להביא בחשבון כי יש המלצות שיישומן תלוי בגורמים חיצוניים, למשל תיקוני חקיקה. חבר המועצה ציין כי 21 סיכונים, מתוך ה-27, סווגו ברמה של בינוני ומעלה, ולדעתו זהו שיעור ניכר. הוא שאל אם יש פתרון לסיכונים הללו.

עובדת היחידה לניהול סיכונים השיבה כי ההמלצות והבקורות הוגדרו ביחד עם הצוותים של הממונה על השיתוף בנתוני אשראי ושל מנהלת המאגר. היא הבהירה כי הגורמים המקצועיים אישרו שכל הבקורות וההמלצות הכלולות בסקר ניתנות ליישום, וכבר נעשים צעדים ליישום חלק מהן. היא מסרה כי עד למועד הישיבה הנוכחית התקבלו עדכונים בנוגע ליישום בקורות והמלצות של שלושה מהסיכונים.

עובדת היחידה לניהול סיכונים החלה לסקור 3 סיכונים שהוגדרו ברמה גבוהה מאוד: (1) פגיעה בשימושיות של המערכת לשיתוף בנתוני אשראי – לנוכח הצעת החקיקה של ח"כ משה גפני באמצעות חוק ההסדרים, והשימוש בפלטפורמת API שיאפשר להעביר לצדדים שלישיים מידע על לקוחות הבנקים, כולל בתחום האשראי. סיכון זה הוגדר כגבוה מאוד מפני שהבקורות הקיימות אינן מספיקות כדי לנהל אותו. (2)^{2*} (3) היעדר משאבים ושימוש במיקור חוץ אצל הממונה על שיתוף בנתוני אשראי – הממונה נעזר במיקור חוץ גם עבור תפקידים שעל הבנק עצמו לבצע, ולמרות שהמערכת עלתה לאוויר לפני למעלה משנה, הרי שחלק מהתפקידים הקשורים לפונקציות שהבנק צריך למלא על פי החוק, כמו טיפול בתלונות הציבור, לדוגמה, אוישו רק לאחרונה. עובדה זו יוצרת לבנק סיכון משפטי, סיכון לאובדן ידע ותלות במיקור חוץ.

¹ הוחלט לא לפרסם – נושא שפרסומו יכול לפגוע במו"מ עתידי.

² הוחלט לא לפרסם – נושא שפרסומו יכול לפגוע במו"מ עתידי.

הממונה על שיתוף בנתוני אשראי אמר שסקר הסיכונים נעשה ברמה גבוהה מאוד, ולאחר מספר פגישות עם היחידה לניהול סיכונים הוסכם ביניהם מהם הסיכונים העיקריים (Top Ten) הנוגעים למערכת. לדבריו, הוא שוקד ביחד עם היחידה לניהול סיכונים על הכנת תוכנית לטיפול בסיכונים הללו. בעת הנוכחית הוא מוטרד בעיקר מחקיקה שעשויה, באופן חד-משמעי לדבריו, לפגוע בשימושיות של המערכת. הממונה התייחס להתקשרות של הבנק עם משרד KPMG³ ואמר שלפי שעה אין לממונה תקנים שבאמצעותם יוכל להחליף את עובדי המשרד. הוא ציין כי ועדת המכרזים העליונה של הבנק אישרה לממש אופציה המאפשרת לבנק להאריך את ההתקשרות עם המשרד בשנה נוספת, וזאת בכפוף לפתרון לסוגיה מסוימת של ניגוד עניינים. הממונה הדגיש כי המשמעות של אי הארכת ההסכם עם המשרד בשנה נוספת החל מה-31 ביולי, היא היעדר פיקוח על לשכות האשראי, שעשויות להיות לו השלכות חמורות. הממונה הוסיף כי גם סיכויי הסייבר הנוגעים להגנת הפרטיות ולאבטחת המידע של המערכת, הם סיכונים ברמה גבוהה מאוד וכדי להתמודד עימם בנק ישראל מעסיק יועץ במיקור חוץ.

מנהל היחידה לניהול סיכונים התייחס לדבריו של חבר המועצה שציין את השיעור הניכר של הסיכונים שסווגו ברמה של בינוני ומעלה, ואמר כי הסיבה לכך היא שהבקורות דורגו כנמוכות יחסית. הוא הוסיף כי הרמה הגבוהה של הסיכונים הכרוכים בפעילות המערכת, יחסית לרמה הממוצעת של הסיכונים בבנק, נובעת מאופי הפעילות ובתוכה הממשק הרחב עם הציבור, וכן מהעובדה שמדובר בפעילות חדשה. עם זאת, טיב הבקורות על הסיכונים אמור לעלות בעקבות יישום ההמלצות המלוות את הסקר, מה שיוביל להורדת הסיכון השארי.

חבר מועצה ציין כי הסקר מציין סיכונים שאינם תלויים בבנק ישראל, למשל הסיכון לפגיעה בשימושיות של המערכת כתוצאה מיוזמות חקיקה. חבר המועצה העיר, לעניין התייתרות המערכת, כי במסגרת הסקר דווח על הודעה של אחד הבנקים המסחריים על כוונתו להפסיק להוציא שאילתות הנוגעות לדוחות אשראי. הוא שאל אם החוק אינו מחייב את הבנקים להשתמש במערכת. חבר המועצה גם ציין כי בסקר נכתב שמחסור בתשומות חושף את בנק ישראל לאי עמידה בהוראות החוק. חבר המועצה אמר שבנק ישראל צריך כמובן להשתמש בעובדיו כדי לבצע פונקציות שעובדי הבנק צריכים לבצע על פי החוק. אבל אם צריך את הסיוע של משרד KPMG, אפשר לממש את האופציה ולהמשיך את ההתקשרות עם המשרד למשך שנה נוספת. זאת כדי שלא לפגוע בפעילות המערכת. חבר המועצה גם שאל על מי מוטלת האחריות להקים את הקרן עבור מודרי אשראי, כפי שנדרש על פי החוק.

חבר מועצה אחר שאל מהו התהליך הנכון לאישור המשך ההתקשרות עם משרד KPMG.

4*

העוזרת ליועצת המשפטית הבהירה כי התיקונים הדרושים בחקיקה לא מצדיקים לסגור את המערכת, וסגירתה לא תהיה מהלך נכון גם בעת הזו. בתשובה לשאלת חבר המועצה היא הדגישה כי אין חובה על הבנקים להשתמש במערכת, ולכן צריך להסביר את יתרונות השימוש בה. היא הוסיפה כי המחלקה המשפטית פועלת לקדם תיקון חקיקה שיצמצם את השפעתם הצפויה של תיקוני חקיקה שגורמים אחרים מנסים לקדם. בתשובה לשאלה אחרת של חבר המועצה היא אמרה שמשרד האוצר הוא האחראי להקמת הקרן עבור מודרי אשראי.

³ ראו עדכוני המנכ"ל בעניין המערכת לשיתוף בנתוני אשראי, לעיל.

⁴ הוחלט לא לפרסם – התייעצות משפטית.

מנכ"ל הבנק דיווח כי לפני 3 חודשים הוא פנה לחשב הכללי במשרד האוצר בעניין הקרן ונמסר לו כי המשרד מקדם הליך מכרזי לעניין זה. הוא הדגיש כי אף על פי שהנושא הינו באחריות משרד האוצר גם לבנק ישראל חשוב שהוא יקודם.

החלטות:

המועצה מבקשת לקבל בהקדם המלצות לנטרול הסיכונים שנדונו.

נושא 7 בסדר היום: אישור הרכב ועדות מכרזים

מנהל יחידת מכרזים והתקשרויות הסביר כי מנהלת מחלקת חות"ם, אשר פרשה מהבנק, שימשה כמ"מ ליו"ר ועדת המכרזים המרכזית וליו"ר ועדת המכרזים העליונה, ובעקבות פרישתה מבנק ישראל צריך למנות לה מחליף לתפקידים אלה.

חבר מועצה אמר שחשוב לרענן מדי פעם את הרכב ועדות המכרזים בבנק.

מנהל יחידת מכרזים והתקשרויות אמר שבמהלך השנים חלו שינויים בהרכב הוועדות, בין השאר בשל שינויים בחברי ההנהלה.

חבר המועצה הקודם ביקש שהמבקר הפנימי יבדוק את השינויים שנערכו בוועדות המכרזים בשנים האחרונות ויציג את הממצאים לוועדת הביקורת.

החלטות:

על פי תקנה 35 לתקנות חובת המכרזים התשנ"ג-1992, המועצה המינהלית מאשרת את השינוי הבא בהרכב ועדות המכרזים שמונו בבנק:

מר גבי פישמן, מנהל האגף לסטטיסטיקה ומשנה למנהל חטיבת מידע וסטטיסטיקה, יכהן כמ"מ ליו"ר ועדת המכרזים המרכזית וכמ"מ ליו"ר ועדת המכרזים העליונה במקומה של גב' עירית מנדלסון.

נושא 8 בסדר היום: בקשה להעברת תקציב

מנהל אגף תשתיות אמר שלפני כ-8 שנים הוקם בבנק מערך לעבודה בעת חירום שכלל מספר מועט של מחשבים ניידים בלבד, מפני שתפישת ההפעלה של הבנק בחירום התבססה על חדרי שליטה. עם פרוץ משבר הקורונה התברר כי צריך יהיה לתת מענה נרחב בהרבה לעבודה מרחוק ונעשה מאמץ רב להרחיב ולשדרג, ככל שאפשר היה, את התשתית הקיימת. לאחר הוספת מחשבים ניידים מהמלאי שהיה קיים בבנק ושדרוגים שנערכו באתרי החירום של הבנק, נוצר מצב של ניצול מקסימלי של התשתית הקיימת אשר נבנתה לפני שנים רבות (במונחים טכנולוגיים). התשתית הקיימת לא תומכת בחומרה חדשה וגם לא נותנת מענה של (Data Recovery) DR, ולכן היא אינה אפקטיבית עבור המחשבים הניידים החדשים הרבים שהבנק רכש לאחרונה ומתכוון לרכוש כדי להגביר את יכולת העבודה מרחוק. ההשקעה שנדרשה להרחבת ושדרוג התשתית כללה, בנוסף לרכישת המחשבים הניידים, גם השקעה נרחבת בחומרה ובתוכנה. כדי לבנות את התשתית שתתן מענה מיטבי לעבודה מרחוק נדרש תקציב כמפורט בבקשה להעברת התקציב, שהוצגה למועצה.

מנהל היחידה לשירותי מחשב הוסיף כי אם המועצה תאשר את העברת התקציב אפשר יהיה לפעול באופן מידי על פי תוכנית שהוצגה למנכ"ל הבנק, ולספק מענה מהיר ואיכותי ביותר עבור צורכי הבנק בתקופה זו.

חבר מועצה שאל אם העברות התקציב בשנה זו לא יתבטאו בהגדלת התקציב בשנה הבאה.

מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה השיבה כי הצפי הוא שלא יהיה צורך לתקצב בשנה הבאה את הסעיפים שמהם נלקח התקציב השנה. היא הוסיפה כי העלייה בצורכי התקציב עבור פרויקטים שונים כמו הרחבת תשתית המחשוב לצורך עבודה מרחוק, מתקזזת עם פרויקטים שמסתיימים וכן על ידי ירידה בחלק מההוצאות השוטפות כתוצאה ממשבר הקורונה.

מנהל היחידה לשירותי מחשב אמר ששדרוג תשתית העבודה מרחוק יקטין את הוצאות הבנק בטווח הארוך מפני שהבנק מאחד כעת מספר תצורות מיחשוב, וגם מפני שהציוד החדש יהיה חשוף פחות לתקלות. בנוסף, המהלך יעלה במידה ניכרת את היכולות הטכנולוגיות של הבנק ויספק תשתית חדשנית לבנק שתתאים גם לשנים הבאות.

חבר מועצה אמר שאין ספק כי מדובר בהשקעה חשובה מאוד.

חבר מועצה אחר שיבח את עבודת החטיבה לטכנולוגית המידע ותרומתה לפעילות הבנק בתקופת הקורונה. הוא שאל אם המחשבים הניידים עשויים גם להחליף את המחשבים הנייחים שבמשרדי הבנק ולחסוך את הצורך בהם.

מנהל היחידה לשירותי מחשב השיב כי ההחלטה על היקף העבודה מהבית היא, בין השאר, החלטה ניהולית. אומנם המחשבים הניידים מאפשרים להתחבר גם לתחנות העבודה במשרד, אבל עדיין חלק ניכר מהעבודה יתבצע במשרדי הבנק.

מנהל אגף תשתיות ציין כי בבנק פועלות מספר ועדות שבוחנות את נושא העבודה מהבית והחיסכון שאפשר להפיק ממנה – בשטחי עבודה, ציוד מיחשוב (למשל באמצעות שיתוף עמדות) וכיו"ב.

חברי מועצה שיבחו את פעילות החטיבה לטכנולוגית המידע המאפשרת עבודה מהבית.

החלטות:

המועצה מאשרת את העברת התקציב בסך 2,817 אלפי ש"ח להרחבת פתרון העבודה מרחוק בתוכנית "מיחשוב – פרויקטים שונים". התקציב יועבר מתקציב הפרויקט לפיתוח אתר אינטרנט חדש, מתקציב הפרויקט להחלפת פתרון XBRL בתוכנית "מיחשוב – פרויקטים שונים", ומתקציב עבור היטלי השבחה ב"תוכנית אב של מכלול קרית בנק ישראל". כל התוכניות הן בתחום הפעולה "השקעות" (900 אלפי ש"ח, 500 אלפי ש"ח, 1,417 אלפי ש"ח בהתאמה).

נושא 6 בסדר היום: עדכונים מהוועדה לענייני ביקורת – דיון המשך

יו"ר הוועדה לענייני ביקורת אמר שבישיבת הוועדה ב-31 במאי, במסגרת הדיון במתן פטור ממכרז לפי תקנה 36, דנה הוועדה בהתקשרות עם החברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי מדינה, לעניין החברות של עובדי בנק ישראל ב"מועדון טוב".

חבר מועצה שאל 3 שאלות: מהו "מועדון טוב"? האם הזכאות לחברות של עובדי המדינה במועדון מעוגנת בהסכמים קיבוציים, ועל מי היא חלה? מדוע ההתקשרות היא בפטור ממכרז?

חבר מועצה אמר שבדיון שהתקיים בוועדה לענייני ביקורת ביקשו לברר אם ההטבה של מנוי Free Fit לעובדי הבנק, הניתן באמצעות "מועדון טוב" אושרה על ידי המועצה המינהלית. לדבריו, לוועדה דווח על ידי אגף הרכש שעלות ההתקשרות עם מועדון טוב היא 6 מיליוני ש"ח, לתקופה של 3 שנים, שמתוכם 2 מיליון הם עבור מנוי Free Fit. העלות לבנק גבוהה עוד יותר מפני שהוא מגלם את ההטבות הללו. חבר המועצה שאל אם הממונה על השכר במשרד האוצר אישר את ההטבות הללו.

5*

מנהל אגף משאבי אנוש הסביר כי במסגרת ההסכם הקיבוצי 2008 שנחתם בבנק ניתנה לעובדים זכאות להטבות שונות, ובהן כאלה שהבנק מסבסד בסכום כולל ומגולם של כ-550 ש"ח לעובד בשנה. לדוגמה: רכישת מנוי לתיאטרון, רכישת מנוי לרשות הטבע והגנים

⁵ הוחלט לא לפרסם – נושא רגיש בתחום של יחסי עבודה / נושא שפרסומו יכול לפגוע במו"מ עתידי.

וכיו"ב. ההחזר הכספי לעובד בגין רכישת המנוי ניתן כנגד קבלות, והאופרציה הזו נוהלה בבנק. בשנת 2002 הוחלט להשתמש בשירותיו של "מועדון טוב", כפי שמקובל במדינה. ההתנהלות הכספית של העובד היא מול המועדון, באמצעות אתר האינטרנט שלו, והבנק מקבל אחת לחודש את נתוני זקיפת ההטבות לעובדיו. לפני מספר שנים הוחלט בבנק להתקשר עם המועדון בפטור ממכרז כ"ספק יחיד", מפני שהוא מספק את השירותים הללו גם לעובדי המדינה. התשלום עבור המנוי ל-Free Fit מתבצע גם הוא באמצעות המועדון, והוא סכום גלובלי שהבנק משלם אחת לחודש. עובדי הבנק יכולים ללכת בכל יום, על חשבון זמנם הפנוי, לכל אחד מהמגוון הגדול מאוד של חדרי הכושר שעימם יש ל-Free Fit הסכם.^{6*}

החלטות: 7*

⁶ הוחלט לא לפרסם – התייעצות משפטית.
⁷ הוחלט לא לפרסם – נושא רגיש בתחום של יחסי עבודה.

נספח א'

דוח ביקורת בנושא הרישום החשבונאי בפעילות במטבע חוץ – נושאים עיקריים למועצה המינהלית

חטיבת השווקים עוסקת בפעילות במטבע חוץ. לאחר שבחטיבת השווקים נקשרת עסקה, היא נרשמת במערכת המשמשת אותה לניהול הפעילות. בסופו של תהליך, תנועות חשבונאיות מתאימות נרשמות בספר החשבונות הראשי של הבנק. האחריות לרישומים החשבונאיים מוטלת על יחידת חשבונאות ופיתוח, באגף חשבות, שבמחלקת חות"ם. לכל נכס פיננסי המיועד לרכישה נכתב מסמך בו קיימת התייחסות לאופן הרישום החשבונאי המתאים לפעילות העסקית. הכללים, המפורטים במסמך הפיתוח, מוטמעים במערכת המידע, באמצעות רולים (חוקים), שמגדירים את הרישום באופן אוטומטי, עבור רוב הפעילות העסקית.

מטרות הביקורת היו בחינת תהליכי העבודה ברישום חשבונאי של ניהול הרזרבות בספרי בנק ישראל ובחינת תהליכי הניהול, הפיקוח, המעקב והבקרה, בתהליכי הרישום החשבונאי של ניהול רזרבות המט"ח.

להלן נושאים עיקריים שעלו בדוח הביקורת:

- ביצוע שינויים בתוכניות המשפיעות על תהליכי הרישום.
- פתיחת חשבונות צדדים נגדיים במערכת.
- רישום תנועות ידניות במערכת.

נושאים נוספים בדוח הביקורת התייחסו, בין היתר, לאמצעי בקרה במודול החשבונאי במערכת, לדוחות השוואה, לתחקור נתונים וכדו'.

נספח ב'

דוח ביקורת בנושא נסיעות לחו"ל – נושאים עיקריים למועצה המינהלית

הטיפול בנסיעות לחו"ל מבוצע בעיקר במדור כנסים, אירועים ונסיעות לחו"ל, באגף הרכש, שבחטיבת משאבי אנוש ומינהל. נוהל "נסיעות לחו"ל" (להלן: הנוהל) מסדיר את תהליכי העבודה בנסיעות עובדי בנק ישראל בתפקיד, מחוץ לגבולות ישראל. בעת הביקורת, הנוהל עודכן לאחרונה בחודש ינואר 2017.

מטרת הביקורת הייתה לבחון את תהליכי העבודה, אמצעי הבקרה והניהול של פעילות נסיעות לחו"ל בבנק ישראל.

להלן נושאים עיקריים שעלו בדוח הביקורת:

- תכניות נסיעה שנתיות של החטיבות.
- תכנון מול ביצוע בפועל.
- דיווחי נוכחות.

נושאים נוספים בדוח הביקורת התייחסו, בין היתר, לסימון מטרת הנסיעה, להרחבת תפקידי הרפרנט החטיבתי וכדו'.